

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9CoCsp/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119466977
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:6119466977.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zást. KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Banská Bystrica, Komenského 3, IČO: 36 648 892, za ktorého ako konateľ koná advokát JUDr. Oskar Chnápko, proti žalovanému: A. B., B., C. D., adresa na doručovanie: E. F. G., H. I. XX, nar. XX.XX.XXXX, o 10 071,03 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 13Csp/54/2020 - 151 z 20. júna 2022

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o splatnosti prisúdeného peňažného plnenia a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej aj len ako „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť 10 071,03 € s úrokmi z omeškania 5 % p. a. zo sumy 8 124,50 € od 13.12.2019 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach po 200 € splatných vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc od právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný ako dlžník z úverovej zmluvy č. 1665420341 z 1.7.2016, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 10 000 € s mesačnou splátkou 175,04 € splatnou vždy k 20. dňu v mesiaci a celkovou čiastkou na zaplatenie 16 803,11 €, úver riadne nesplácal a jeho dlh voči veriteľovi k 11.4.2018 v celkovej výške 10 884,16 € bol preto vyhlásený za predčasne splatný a pohľadávka zmluvného veriteľa voči nemu v priebehu konania bola postúpená na žalobcu. Žalovaný dôvodnosť žalovanej pohľadávky v konaní nenamietal, svoju obranu proti jej nesprávnej výške nepreukázal. Súd prvej inštancie zmluvu o úvere podrobil spotrebiteľskému prieskumu a nezistil jej rozpor so zákonom. Žalobe preto v celom rozsahu vyhovel a žalobcovi prisúdené peňažné plnenie žalovanému uložil zaplatiť v splátkach po 200 € mesačne s odôvodnením, že výrok o takejto splatnosti je založený na žiadosti žalovaného o splátky a na súhlase žalobcu so splátkami v súdom uloženej výške. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu aplikovaním ustanovenia §255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku, čo do výroku o splatnosti, žalovaný podáva odvolanie namietajúc, že súdom uložené splátky vzhľadom na svoje nevyhovujúce majetkové pomery nie je schopný splácať a žiadal preto nižšie splátky.

4. Žalobca nevyužil svoje zákonné právo a k odvolaniu žalovaného sa nevyjadril.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti odvolania podaného stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia pojednávania preskúmal

rozsudok v napadnutom výroku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo (§34 a 355 a nasl. CSP o odvolaní) a dospel k záveru, že rozsudok v napadnutom rozsahu neobstojí.

6. Odvolanie žalovaného podľa jeho obsahu smeruje výlučne len proti výroku o splatnosti prisúdeného peňažného plnenia, čo v zmysle §367 ods. 3 CSP znamená, že odvolaním nedotknuté výroky o prisúdení peňažnej pohľadávky, jej príslušenstva, ako aj o trovách konania nadobudli právoplatnosť a nemohli byť preto predmetom odvolacieho prieskumu. Predmetom odvolacieho prieskumu bol preto len výrok o splatnosti právoplatne prisúdeného peňažného plnenia.

7. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o povolení prisúdené peňažné plnenie žalovanému plniť v splátkach mesačne po 200 € (§323 CSP) odôvodnil tým, že žalovaný to sám navrhol, čo však zo spisu nijako nevyplýva. Z obsahu spisu však nepochybne vyplynulo, že (i) žalovaný s poukazom na svoje zárobkové a osobné pomery (zamestnávateľ už vykonáva zrážky zo mzdy na splácanie iných úverov, žije v domácnosti s manželkou a dieťaťom) žiadal o povolenie dlh splácať po 100 € mesačne (zápisnica z pojednávania z 21.3.2022), že následne (ii) žalobca súhlasil, aby žalovaný svoj dlh splácal po 200 € mesačne (žiadosť o ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní), ako aj to, že (iii) k predčasnému zosplateniu dlhu došlo z dôvodu, že žalovaný zmluvne dohodnuté splátky po 175,04 € mesačne, t. j. splátky ani nedosahujúce súdom povolenú výšku splátok po 200 € mesačne, neplnil riadne a včas.

8. Obsah súdneho spisu neobsahuje pritom dôkazy preukazujúce či už finančnú situáciu žalovaného, ako sú výška jeho príjmu, výška jeho výdavkov, ako ani jeho osobné pomery. Tieto nemohol preto posudzovať ani súd prvej inštancie a jeho rozhodnutie vo výroku o splatnosti formou povolenia splátok po 200 € mesačne je preto nepreskúmateľný pre absolútny nedostatok zákonných relevantných dôvodov a tiež preto, že dôvody, ktoré v tejto súvislosti súd uviedol, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a nezodpovedajú obsahu spisového materiálu.

9. Podľa ustálenej súdnej praxe hľadiskami pre úvahu súdu o priznaní výhody splátok sú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, prípadná v konaní prejavovaná jeho snaha o plnenie záväzkov, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a tiež skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení prisúdenej povinnosti spôsobené nedodržaním jednotlivých splátok vzhľadom na osobné a majetkové pomery žalobcu v danom prípade (ne)bolo príliš ťaživé. V danom prípade finančná situácia ani osobné a majetkové pomery žalovaného, ktorý odvolaním sa domáha povolenia splátok v nižšej, než súdom určenej výške, odvolaciemu súdu nie je známa. V súdnom spise ku dňu jeho rozhodovania o týchto, pre povolenie splátok rozhodujúcich skutočnostiach, sa nenachádzajú žiadne podklady ani dôkazy a tieto preto súdom posudzované doposiaľ ani neboli. Odvolací súd pre vytknuté nedostatky v postupe a rozhodovaní súdu prvej inštancie nemá preto zákonné podklady, aby rozsudok v napadnutom výroku o splatnosti prisúdeného plnenia mohol preskúmať a aby o podanom odvolaní mohol vecne rozhodnúť.

10. Zvažovanie (ne)schopnosti povinného subjektu peňažné plnenie veriteľovi zaplatiť jednorazovo, či v splátkach, súd nemôže pritom vykonať izolovane, ale je povinný komplexne posúdiť osobné a majetkové pomery žalovaného, počet jeho vyživovacích povinností, výšku výdavkov i úhrnnú výšku preukázateľne vymáhateľných pohľadávok voči nemu, čo v danom prípade absolútne absentovalo. Úlohou súdu pri tomto rozhodovaní nie je pritom dosiahnuť dohodu medzi žalobcom a žalovaným o výške prípadných splátok, preto argument súdu, že v danom prípade žalobca súhlasil s výškou mesačnej splátky po 200 €, nemôže byť rozhodujúcim, aj keď pri zvažovaní výšky jednotlivých splátok súd prihliada aj na to, aby právoplatne priznaná peňažná pohľadávka veriteľa pravidelným splácaním zo strany žalovaného bola uspokojená v primeranom čase, vždy však len v rozsahu, ako to dovoľujú osobné, majetkové a finančné možnosti povinného subjektu.

11. Zo zhora uvedených dôvodov odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v odvolaní napadnutom výroku o splatnosti prisúdeného peňažného plnenia a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§391 CSP).

12. Po vrátení veci úlohou súdu prvej inštancie bude zistiť, či žalovaný aktuálne má pravidelný a stabilný zdroj príjmu, aká je jeho výška, aké sú jeho majetkové a osobné pomery (vrátane vyživovacích povinností) a ak dospeje k záveru, že prisúdenú pohľadávku žalovaný nie je schopný zaplatiť jednorazovo, a to ani v dlhšej paričnej lehote (§323 CSP), pretože ho to vystavuje existenčným

problémom, ktoré by prípadne ohrozili uspokojovanie jeho základných potrieb, zrejme bude dôvodné povoliť, aby prisúdenú povinnosť plnil v splátkach, výšku a podmienky zročnosti ktorých zároveň určí s prihliadnutím na zistené zárobkové, majetkové a osobné pomery žalovaného. Zároveň bude však prihliadať aj na to, aby nedošlo k neúmernému zvýhodneniu žalovaného na úkor žalobcu a bude mať na zreteli možnosť rozhodnúť, že pri nedodržaní čo i len jednej splátky sa stane splatným celý zvyšok dlhu, ktorý preto, pokiaľ takáto situácia nastane, žalovaný bude povinný zaplatiť jednorazovo bez ohľadu na to, že súd žiadosti žalovaného o povolenie splátok prv vyhovel.

13. Nové rozhodnutie o splatnosti prisúdeného peňažného plnenia súd náležite odôvodní v súlade s ustanovením §220 ods. 2 CSP.

14. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu
dovolanie nie je prípustné.